

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos
Tekijä-Författare-Author Subra, Riina		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Paul Virilio ja reaaliajan politiikka: Avauksia poliittisen teknologiakritiikin käsitteellistämiseen		
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2003-03-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 60
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassa tarkastellaan teknologian poliittisen käsitteellistämisen välineitä ja lähtökohtia ranskalaisen arkkitehti-filosofi Paul Virilion tekstien kautta. Virilion poliittinen teknologiakritiikki on omaperäistä, innovatiivista ja oivaltavaa. Sen hyödyntäminen politiikan tutkimuksessa on kuitenkin ollut ongelmallista, koska Virilion kaunokirjallisuutta lähestyvät esseet ovat fragmentaarisia, kärjistettyjä ja usein vaikeaselkoisia. Tutkielmassa päämääränä onkin tulkita ja analysoida Virilion teknologiakritiikkiä tavalla, joka edistäisi sekä sen hyödyntämismahdollisuuksia politiikan tutkimuksessa että sen tarjoamien näkökulmien tarkastelua vakiintuneempien teknologia-analyyysien rinnalla. Virilion tekstien kautta työssä tarkastellaan teknologian ohella myös politiikan teorian alaan kuuluvia kritiikin ja käsitteellistämisen välineitä.</p> <p>Työn aineisto koostuu pääasiassa Paul Virilion tuotannosta, josta tulkitaan erityisesti 1990-luvun esseitä, joissa poliittinen teknologiakritiikki kohdistuu teleteknologiaan. Teorialähteistä keskeisimpiä työssä ovat Kari Palosen politiikan käsitteeseen kohdistuvat analyysit sekä Carol C. Gouldin ontologinen malli, jossa tarkastellaan Karl Marxin sosiaalista ontologiaa ajan ja tekniikan teemojen kautta. Tutkielma etenee siten, että siinä laaditaan ensin teoreettisista kysymyksenasetteluista koostuva tarkastelukehikko, jota toisessa osassa sovelletaan laatien sen pohjalta Virilion esseistä yhtenäinen, poliittisia kysymyksenasetteluita sekä politiikkaa kuvaavia käsitteitä painottava tulkinta.</p> <p>Tutkielmassa esitetään, että Virilion tuotannossa keskeisessä aksidenssin käsitteessä yhdistyvät onnettomuuden ja kontingenssin merkitykset. Tämä kaksoismerkitys toimii Viriliolla sekä politisoivan teknologiakritiikin metodisena välineenä että politikoimisen mahdollisuuksia avaavana poliittisena resurssina. Aksidenssin teemasta muotoillaan tältä pohjalta tulkinta, joka mahdollistaa Virilion uudiskäsitteiden lukemisen negatiivisesti virittyneiden dystopiaennustusten sijaan ideaalityypeinä, joita vasten teknologista muutosta ja sen poliittisia ulottuvuuksia voidaan tarkastella ja arvioida. Soveltamalla Gouldin Marx-tulkinnan mallia poliittisen ontologian tasolle tutkielmassa osoitetaan myös, että Virilion teknologiakritiikin hajanaiset kysymyksenasettelut palautuvat yhtenäiseen ontologiseen asetelmaan, jossa kritiikki etenee havaintokokemuksesta poliittisen toiminnan tasolle.</p> <p>Aksidenssin ja ontologian teemojen analyysi muodostaa tutkielmassa tarkastelukehikon, jonka pohjalta Virilion teksteistä rekonstruoidaan loogis-narratiivisesti etenevä yhtenäinen tulkinta, jossa kuvaillaan Virilion luonnehtimia teknologisen muutoksen poliittisia seurauksia. Tulkinnassa sidotaan Virilion uudiskäsitteet toisiinsa, esitetään hänen teknologiakritiikkinsä havaintoa politisoivan ontologian muodossa, sekä kuvaillaan teleteknologian aika-tila -asetelmissa aiheuttaman muutoksen vaikutuksia poliittisessa tilassa sekä poliittisissa toimijoissa.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords politiikan teoria - käsitetutkimus Paul Virilio - teknologiakritiikki		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		